

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки
України
13 жовтня 2016 року № 1236

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України
23 листопада 2016 року за №
1515/29645

УМОВИ
прийому на навчання до вищих навчальних закладів України
в 2017 році

I. Загальні положення

1. Ці Умови є обов'язковими для вищих навчальних закладів незалежно від форм власності та підпорядкування, крім вищих військових навчальних закладів (вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання) та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів. Порядок прийому для підготовки військових фахівців з вищою освітою до вищих військових навчальних закладів (вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання) та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів визначається Правилами прийому до цих навчальних закладів (підрозділів), які розробляються згідно із законодавством. Особливості прийому на навчання до вищих духовних навчальних закладів регулюються їхніми статутами (положеннями), зареєстрованими у встановленому законодавством порядку.

2. У цих Умовах терміни вживаються в таких значеннях:

адресне розміщення державного замовлення – надання вступнику на денну та заочну форми навчання на основі повної загальної середньої освіти рекомендації до зарахування за найвищою із зазначених ним пріоритетностей заяв, за якою він потрапляє в число тих, хто може бути рекомендований до зарахування на місце навчання за державним та регіональним замовленням, відповідно до його конкурсного бала;

відбіркова комісія – структурний підрозділ приймальної комісії, який виконує її окремі функції в структурному підрозділі вищого навчального

закладу або у відокремленому структурному підрозділі вищого навчального закладу;

відкрита конкурсна пропозиція (відкритий конкурс) – конкурсна пропозиція, для якої кількість місць для навчання за державним замовленням визначається в межах між мінімальним та максимальним обсягами державного замовлення;

вступне випробування – оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти, що проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання, вступного іспиту, співбесіди з конкурсного предмета (предметів), творчого конкурсу, фахового випробування, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень тощо;

вступний іспит – форма вступного випробування, яка передбачає перевірку рівня знань, умінь та навичок вступника з конкурсного предмета;

вступник – особа, яка подала заяву про допуск до участі в конкурсі на навчання до вищого навчального закладу;

Єдина державна електронна база з питань освіти (далі – Єдина база) – автоматизована система збирання, верифікації, оброблення, зберігання та захисту даних, у тому числі персональних, щодо надавачів та отримувачів освітніх послуг з метою забезпечення потреб фізичних та юридичних осіб;

закрита конкурсна пропозиція (закритий конкурс) – конкурсна пропозиція із заздалегідь визначеною кількістю місць для навчання за державним або регіональним замовленням (загальний обсяг державного або регіонального замовлення);

квота-1 – визначена частина максимального (для відкритих конкурсних пропозицій) або загального обсягу місць державного або регіонального замовлення (для закритих конкурсних пропозицій), яка може бути використана для прийому вступників, що мають право на вступ на основі вступних іспитів, крім осіб, які мають право на квоту-2;

квота-2 – визначена частина максимального (для відкритих конкурсних пропозицій) або загального обсягу місць державного або регіонального замовлення (для закритих конкурсних пропозицій) в уповноважених вищих навчальних закладах, яка може бути використана для прийому вступників, що мають право на вступ на основі вступних іспитів відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2016 року № 560,

zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 травня 2016 року за № 795/28925;

квота-3 – визначена частина регіонального замовлення, яка може бути використана комунальним вищим навчальним закладом, або державного замовлення, наданого за кошти місцевого бюджету, яка може бути використана державним вищим навчальним закладом для прийому на навчання на основі повної загальної середньої освіти осіб, які її здобули в навчальних закладах на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

конкурсна пропозиція (конкурс) – пропозиція вищого навчального закладу (відокремленого структурного підрозділу вищого навчального закладу, структурного підрозділу вищого навчального закладу, який знаходиться в іншому населеному пункті, аніж місцезнаходження вищого навчального закладу) для прийому вступників на певний рівень вищої освіти, спеціальність (напрямок підготовки, одну або декілька спеціалізацій, освітніх програм, нозологій, мов, музичних інструментів тощо в межах спеціальності), форму навчання, курс, строк навчання, на основі здобутого освітнього рівня або ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня). Розрізняють відкриті, закриті та небюджетні конкурсні пропозиції;

конкурсний бал – комплексна оцінка досягнень вступника, до якої входять результати вступних випробувань та інші показники, що обраховуються відповідно до цих Умов та Правил прийому до вищого навчального закладу (далі – Правила прийому); конкурсний бал для конкурсного відбору на перший курс бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти обчислюється з урахуванням регіонального, галузевого, територіального та першочергового коефіцієнтів. Конкурсний бал при розрахунках округлюється з точністю до 0,001;

конкурсний відбір – процедура відбору вступників для здобуття вищої освіти незалежно від форми власності вищого навчального закладу та джерел фінансування навчання на конкурсні пропозиції на основі конкурсних балів та (в разі їх використання) пріоритетностей заяв вступників відповідно до цих Умов (на конкурсній основі);

конкурсний предмет – навчальний предмет, рівень навчальних досягнень з якого враховується при проведенні конкурсного відбору на навчання до вищого навчального закладу;

максимальний обсяг державного замовлення – максимальна кількість вступників на відкриту конкурсну пропозицію, яким може бути надано рекомендацію для зарахування на місця державного замовлення;

мінімальний обсяг державного замовлення – мінімальна кількість вступників, які можуть бути рекомендовані на відкриту конкурсну пропозицію;

небюджетна конкурсна пропозиція – конкурсна пропозиція, на яку не надаються місця для навчання за державним або регіональним замовленням;

право на зарахування за квотами – право вступника, передбачене законом, щодо зарахування на навчання до вищого навчального закладу на основі повної загальної середньої освіти за квотою-1, квотою-2 та квотою-3, що реалізується відповідно до цих Умов;

право на першочергове зарахування до вищих медичних і педагогічних навчальних закладів – право вступника, передбачене законом, щодо зарахування на навчання до вищого навчального закладу за державним або регіональним замовленням за спеціальностями галузей знань 01 «Освіта» та 22 «Охорона здоров'я» в разі укладення ним угоди про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості і селищах міського типу, що реалізується відповідно до цих Умов;

презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень – форма вступного випробування, що може бути передбачена при вступі для здобуття освітнього ступеня доктора філософії, яка передбачає заслуховування та обговорення повідомлення вступника;

пріоритетність – визначена вступником під час подачі заяв черговість заяв (від 1 до 9, де 1 є показником найбільш пріоритетної заяви), за якою визначається вибір відкритих та закритих конкурсних пропозицій для зарахування на навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти за державним або регіональним замовленням; вищий навчальний заклад в Правилах прийому може передбачати встановлення пріоритетностей для вступу на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня;

рейтинговий список вступників – список вступників за черговістю зарахування на навчання за конкурсною пропозицією, що формується відповідно до цих Умов та Правил прийому;

співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає перевірку рівня знань, умінь та навичок вступника з конкурсного предмета (предметів), за результатами якої приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендації до зарахування;

творчий конкурс – форма вступного випробування для вступу для здобуття ступеня бакалавра, яка передбачає перевірку та оцінювання творчих та/або

фізичних здібностей вступника (у тому числі здобутої раніше професійної підготовки), що може використовуватись за спеціальностями, які визначені Переліком спеціальностей, прийом на навчання за якими здійснюється з урахуванням рівня творчих та/або фізичних здібностей вступників, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за № 1351/27796;

технічна помилка – помилка, яка допущена уповноваженою особою приймальної комісії з питань прийняття та розгляду електронних заяв під час внесення даних вступника або заяви до Єдиної бази, що підтверджується актом про допущену технічну помилку;

широка конкурсна пропозиція (широкий конкурс) – сукупність відкритих конкурсних пропозицій, яка складає спільну пропозицію державними вищими навчальними закладами широкого обсягу державного або регіонального замовлення для прийому вступників на місця навчання за державним або регіональним замовленням на певну спеціальність (спеціалізацію) та форму навчання. Відкрита конкурсна пропозиція може входити лише до однієї широкої конкурсної пропозиції;

широкий обсяг (суперобсяг) державного замовлення – кількість місць на відкриті конкурсні пропозиції, які складають широку конкурсну пропозицію, на які може бути надано рекомендацію для зарахування на місця державного замовлення;

фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня (або такого, що здобувається), яка передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми певного ступеня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Термін «ваучер» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про зайнятість населення».

3. Підставою для оголошення прийому для здобуття вищої освіти є ліцензія Міністерства освіти і науки України, акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра, та затверджені вченою (педагогічною) радою Правила прийому.

4. Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензованого обсягу за спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266. Прийом на навчання на другий (третій) та наступні курси здійснюється в межах вакантних місць ліцензованого обсягу за спеціальностями (напрямами підготовки) відповідно до переліку спеціальностей, напрямів підготовки, за якими здійснювався прийом на перший курс відповідного року набору.

Перелік спеціальностей медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань, з яких може здійснюватися прийом на навчання за ступенем магістра на основі повної загальної середньої освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, наведено у додатку 1 до цих Умов.

Ліцензований обсяг при зарахуванні для здобуття вищої освіти для кожного ступеня та спеціальності обліковується за календарний рік, який триває з 01 січня по 31 грудня.

5. Прийом вступників на навчання проводиться на конкурсній пропозиції, які самостійно формує вищий навчальний заклад.

Назви конкурсних пропозицій подаються державною мовою або дублюються державною мовою в разі використання мов національних меншин або іноземних мов.

6. Для здобуття ступенів вищої освіти приймаються:

особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, – для здобуття ступеня бакалавра, магістра фармацевтичного спрямування;

особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста з відповідної спеціальності медичного, ветеринарного спрямування, – для здобуття ступеня магістра медичного та ветеринарного спрямувань;

особи, які здобули ступінь бакалавра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), – для здобуття ступеня магістра;

особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), – для здобуття ступеня доктора філософії.

Для вступу для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальностями медичного або ветеринарного спрямування приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності медичного або ветеринарного спрямування.

Для здобуття ступеня вищої освіти за іншою спеціальністю приймаються особи, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.

Вступники приймаються на навчання на перший курс. Особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, можуть прийматись на другий (третій) курс або на перший курс (зі скороченим терміном навчання). Для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) за іншою спеціальністю особи можуть прийматись на другий або старші курси.

Відраховані здобувачі вищої освіти ступеня бакалавра мають право бути поновленими для здобуття за індивідуальною програмою освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за тією самою або спорідненою в межах галузі знань спеціальністю у тому самому або іншому вищому навчальному закладі.

7. Особливості прийому до вищих навчальних закладів осіб, які проживають на тимчасово окупованій території або переселилися з неї після 01 січня 2017 року, визначаються Порядком прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2016 року № 560, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31 травня 2016 року за № 795/28925.

8. Особливості прийому до вищих навчальних закладів осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення) або які переселилися з неї після 01 січня 2017 року, визначаються Порядком прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 21 червня 2016 року № 697, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01 липня 2016 року за № 907/29037.

9. На підставі Правил прийому вищий навчальний заклад до 15 грудня 2016 року заповнює інформаційні таблиці Єдиної бази.

До 10 січня 2017 року Правила прийому подаються вищим навчальним закладом, що претендує на отримання місць за державним замовленням на підготовку фахівців ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань), до Єдиної бази для верифікації переліку спеціальностей та погодження державним замовником мінімальних та максимальних обсягів державного замовлення.

Відкриті та закриті конкурсні пропозиції для здобуття вищої освіти вносяться до Єдиної бази не пізніше 31 грудня 2016 року, а відповідні загальні обсяги державного замовлення – впродовж двох днів після їх отримання. Максимальні та мінімальні обсяги державного замовлення оголошуються та вносяться приймальною комісією до Єдиної бази в тижневий строк після погодження з державним замовником.

Небюджетні конкурсні пропозиції можуть вноситись до Єдиної бази до 01 червня 2017 року.

10. Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, мають право на навчання одночасно за декількома освітніми програмами, а також у декількох вищих навчальних закладах за умови отримання тільки однієї вищої освіти за кожним ступенем за кошти державного (місцевого) бюджету (навчання для здобуття ступеня магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань на основі повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста вважається одночасним здобуттям ступенів бакалавра та магістра).

Не допускається одночасне навчання на денній формі навчання за двома чи більше спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами, напрямками підготовки) за кошти державного або місцевого бюджетів.

11. Конкурсні пропозиції для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти із строком навчання понад півтора року (крім небюджетних) попередньо погоджуються з державним (регіональним) замовником.

12. Організацію прийому вступників до вищого навчального закладу здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом керівника вищого навчального закладу, який є її головою. Приймальна комісія діє згідно з положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженим вченою (педагогічною) радою вищого навчального закладу відповідно до Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за № 1353/27798. Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу оприлюднюється на веб-сайті вищого навчального закладу.

Керівник вищого навчального закладу забезпечує дотримання законодавства України, у тому числі цих Умов, Правил прийому, а також відкритість та прозорість роботи приймальної комісії.

Рішення приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу керівником вищого навчального закладу та/або виконання процедур вступної кампанії.

Усі питання, пов'язані з прийомом до вищого навчального закладу, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення приймальної комісії оприлюднюються на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу в день прийняття або не пізніше наступного дня після прийняття відповідного рішення.

13. У 2017 році набір вступників для здобуття вищої освіти ступеня молодшого бакалавра не проводиться.

II. Вимоги до Правил прийому

1. Правила прийому в 2017 році розробляються відповідно до законодавства України, затверджуються вченою (педагогічною) радою вищого навчального закладу до 15 грудня 2016 року, розміщуються на веб-сайті вищого навчального закладу і вносяться до Єдиної бази. Правила прийому діють протягом календарного року.

Правила прийому до аспірантури (ад'юнктури) та докторантури затверджують вчені ради вищих навчальних закладів (наукових установ) як додаток до Правил прийому. Затверджені правила прийому до аспірантури (ад'юнктури) та докторантури діють з 01 березня 2017 року до 31 серпня 2018 року.

2. Правила прийому оприлюднюються державною мовою. У разі прийняття рішення місцевою радою щодо використання регіональних мов або мов національних меншин Правила прийому також оприлюднюються цими мовами.

Правила прийому повинні містити:

перелік акредитованих та неакредитованих освітніх програм (акредитація освітніх програм підтверджується сертифікатами про акредитацію відповідних спеціальностей та напрямів підготовки), а також конкурсних пропозицій, за якими здійснюється прийом на кожний рівень вищої освіти;

порядок проведення конкурсного відбору та строки зарахування вступників за ступенями вищої освіти;

перелік конкурсних предметів, з яких вступники мають подавати сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на основі повної загальної середньої освіти;

перелік конкурсних предметів, з яких проводяться вступні випробування;

порядок роботи приймальної комісії (дні тижня та години);

порядок і строки прийому заяв і документів;

порядок проведення вступних випробувань, спосіб та місце оприлюднення їх результатів;

порядок подання і розгляду апеляцій на результати вступних випробувань, що проведені вищим навчальним закладом;

умови поселення вступників та студентів до гуртожитку відповідно до затвердженого у вищому навчальному закладі порядку;

порядок і строки прийому заяв і документів, проведення вступних випробувань, творчих конкурсів та строки зарахування вступників із числа іноземців та закордонних українців, які прибули в Україну з метою навчання;

порядок проходження медичного огляду вступників до вищих навчальних закладів, що проводять підготовку фахівців для галузей, які потребують обов'язкового професійного медичного відбору;

порядок оцінки рівня фізичної підготовки, вимогу проходження психологічного обстеження та медичного огляду (у разі потреби);

порядок та форми проведення творчих конкурсів, які передбачені цими Умовами;

наявність/відсутність місць, що фінансуються за державним замовленням, строки оприлюднення рейтингових списків вступників;

вичерпний порядок обчислення конкурсного бала;

квоти для прийому за державним замовленням окремих категорій вступників відповідно до законодавства;

перелік можливостей для навчання осіб з особливими освітніми потребами.

3. Правила прийому до аспірантури (ад'юнктури) визначають:

процедуру, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури (ад'юнктури) та докторантури вищого навчального закладу (наукової установи);

зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури (ад'юнктури) за кожною спеціальністю або відповідною галуззю знань.

4. Правила прийому повинні визначати порядок та умови зберігання робіт вступників. Роботи вступників, виконані ними на вступних іспитах, творчих конкурсах, фахових випробуваннях, співбесідах, які не прийняті на навчання, зберігаються не менше одного року, потім знищуються, про що складається акт.

5. Вищий навчальний заклад може встановлювати пріоритетність для вступу на базі отриманого раніше здобутого освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня, про що зазначається у Правилах прийому.

6. Порядок дозарахування на навчання за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб в межах ліцензованих обсягів надається за всіма заявами, поданими вступниками.

III. Конкурсний відбір

1. Конкурсний відбір для здобуття ступенів вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань:

для вступу на перший курс на навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти – у формі зовнішнього незалежного оцінювання, творчих конкурсів, вступних іспитів або співбесіди в передбачених цими Умовами випадках. У 2017 році приймаються сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання 2016 та 2017 років;

для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти – у формі іспиту з іноземної мови та фахових вступних випробувань, для вступу за спеціальністю 081 «Право» – у формі єдиного фахового вступного іспиту з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання відповідно до встановленого цими Умовами порядку;

в інших випадках – у формах, встановлених Правилами прийому.

2. Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала, який розраховується відповідно до цих Умов та Правил прийому.

3. Спеціальні умови щодо участі у конкурсному відборі при вступі для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти мають особи:

визнані інвалідами війни відповідно до пунктів 10-14 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надане право на прийом без екзаменів до державних вищих навчальних закладів за результатами співбесіди;

особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати навчальний заклад (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення);

особи, яких законом визнано учасниками бойових дій та які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, брали участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, у тому числі ті, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України;

діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа;

у яких є захворювання, зазначені у Переліку захворювань, що можуть бути перешкодою для проходження громадянами зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 25 лютого 2008 року № 124/95, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 07 березня 2008 року за № 189/14880;

звільнені з військової служби (у тому числі демобілізовані) після 30 листопада 2016 року;

громадяни України, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення) або які переселилися з неї після 01 січня 2017 року;

громадяни України, які проживають на тимчасово окупованій території або переселилися з неї після 01 січня 2017 року.

Особи, зазначені в абзацах другому – четвертому цього пункту, мають право на зарахування за співбесідою.

Особи, зазначені в абзацах п'ятому – восьмому цього пункту, мають право на участь у конкурсному відборі тільки за результатами вступних іспитів або зовнішнього незалежного оцінювання 2016 або 2017 року.

Особи, зазначені в абзаці дев'ятому цього пункту, мають право на участь у конкурсному відборі за результатами вступних іспитів та/або зовнішнього незалежного оцінювання до вищих навчальних закладів на території Луганської і Донецької областей та переміщених вищих навчальних закладів, визначених відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 червня 2016 року № 697, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 липня 2016 року за № 907/29037.

Особи, зазначені в абзаці десятому цього пункту, мають право на участь у конкурсному відборі за результатами вступних іспитів та/або зовнішнього незалежного оцінювання під час вступу до уповноважених вищих навчальних закладів, визначених відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2016 року № 560, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 травня 2016 року за № 795/28925.

4. При вступі для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 081 «Право» особи, у яких є захворювання, зазначені у Переліку захворювань, що можуть бути перешкодою для проходження громадянами зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 25 лютого 2008 року № 124/95, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 07 березня 2008 року за № 189/14880, особи, звільнені з військової служби (у тому числі демобілізовані) після 30 листопада 2016 року, та особи, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України, мають право на участь у конкурсному відборі за результатами вступного іспиту з іноземної мови та фахових випробувань.

IV. Право здобувачів вищої освіти на різні джерела її фінансування

1. Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється:

за рахунок видатків державного та місцевих бюджетів у державних вищих навчальних закладах (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів у комунальних вищих навчальних закладах (регіональне замовлення);

за рахунок цільових пільгових державних кредитів. Отримання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти здійснюється відповідно до Порядку надання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2003 року № 916;

за ваучерами;

за кошти фізичних та юридичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав (отримала) вищий навчальний заклад (наукова установа) на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

2. Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту в державних і комунальних вищих навчальних закладах на конкурсній основі відповідно до стандартів вищої освіти, якщо певний ступінь вищої освіти громадянин здобуває вперше за кошти державного або місцевого бюджету.

Особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за державним або регіональним замовленням, можуть здобувати ступінь магістра лише за кошти фізичних та юридичних осіб.

Особи, які вступають для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, можуть зараховуватись за державним замовленням лише в разі вступу на ту саму або споріднену в межах галузі знань спеціальність, а також на спеціальності, зазначені в переліку спеціальностей (додаток 4).

Особа може вступити до вищого навчального закладу для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала відповідного диплома. Вищий навчальний заклад у Правилах прийому може встановлювати додаткові вимоги для такої категорії осіб щодо строків навчання та виконання додаткового навчального плану впродовж першого року навчання. Фінансування навчання за кошти державного та регіонального замовлення здійснюється в межах нормативного строку навчання за основним навчальним планом.

Особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, можуть здобувати ступінь магістра медичного або фармацевтичного спрямувань на основі цього рівня лише за кошти фізичних та юридичних осіб.

3. Громадяни України, які не завершили навчання за державним або регіональним замовленням за певним ступенем вищої освіти, мають право повторного вступу для безоплатного здобуття вищої освіти в державних і комунальних вищих навчальних закладах за тим самим ступенем освіти за

умови відшкодування до державного або місцевого бюджету коштів, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, відповідно до Порядку відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658.

Вступ на навчання для здобуття ступеня магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань на основі повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста вважається вступом одночасно на ступінь бакалавра та магістра в значенні цього Порядку.

4. Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту за другою спеціальністю у державних та комунальних вищих навчальних закладах, якщо за станом здоров'я вони втратили можливість виконувати службові чи посадові обов'язки за отриманою раніше кваліфікацією, що підтверджується висновками медико-соціальної експертної комісії, та в інших випадках, передбачених законом.

Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту за другою спеціальністю у державних та комунальних вищих навчальних закладах, якщо вони мають направлення на навчання, видане державним (регіональним) замовником відповідно до законодавства.

5. Спеціальні умови на здобуття вищої освіти за державним замовленням та за рахунок цільових пільгових державних кредитів мають:

особи, зазначені в абзацах другому – четвертому пункту 3 розділу II цих Умов;

особи, зазначені в абзацах п'ятому – сьомому пункту 3 розділу II цих Умов;

особи, зазначені в абзаці десятому пункту 3 розділу II цих Умов;

діти, батьки (один із батьків, усиновлювачів) яких загинули під час участі в антитерористичній операції, захищаючи незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районах проведення антитерористичної операції;

діти учасників бойових дій на території інших держав, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час воєнних дій та конфліктів на території інших держав, а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на території інших держав під час цих дій та конфліктів;

особи, у яких один з батьків (усиновлювачів) був військовослужбовцем, який загинув чи визнаний судом безвісно відсутньою особою при виконанні ним обов'язків військової служби;

особи з інвалідністю I, II груп та діти з інвалідністю віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю;

інваліди з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, хворі внаслідок Чорнобильської катастрофи на променеви хворобу, – категорія 1 та особи, які постійно проживали у зоні безумовного (обов'язкового) відселення з моменту аварії до прийняття постанови про відселення, – категорія 2;

шахтарі, які мають стаж підземної роботи не менше ніж три роки, а також протягом трьох років після здобуття загальної середньої освіти особи, батьки яких є шахтарями та мають стаж підземної роботи не менше ніж 15 років або які загинули внаслідок нещасного випадку на виробництві чи стали інвалідами I або II групи;

особи, які є внутрішньо переміщеними особами відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»;

особи, що здобули повну загальну середню освіту у навчальних закладах певної адміністративно-територіальної одиниці при вступі на конкурсні пропозиції, для яких встановлено квоту-3.

Особи, зазначені в абзаці другому цього пункту, мають право на зарахування за державним або регіональним замовленням, якщо вони рекомендовані до зарахування за результатами співбесіди на відкриту або закриту конкурсну пропозицію, за умови вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Особи, зазначені в абзаці третьому цього пункту, мають право на зарахування за державним або регіональним замовленням в межах квоти-1, яка визначена в пункті 12 цього розділу, за умови вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Особи, зазначені в абзаці четвертому цього пункту, мають право на зарахування за державним або регіональним замовленням в межах квоти-2, яка визначена в пункті 13 цього розділу, за умови вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Особи, які вступають на основі повної загальної середньої освіти, зазначені в абзацах п'ятому – десятому цього пункту, мають право на переведення на вакантні місця державного або регіонального замовлення в порядку, передбаченому цими Умовами, якщо вони зараховані на навчання за іншими джерелами фінансування на відкриту або закриту конкурсну пропозицію.

Особи, зазначені в абзаці одинадцятому цього пункту, мають право на переведення на місця за рахунок цільових пільгових державних кредитів в порядку, передбаченому законодавством, якщо вони зараховані на навчання за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб.

Особи, зазначені в абзаці дванадцятому цього пункту, мають право на зарахування за державним або регіональним замовленням в межах квоти-3, яка визначена в пункті 14 цього розділу, за умови вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Особи, зазначені в абзацах другому, третьому цього пункту, не зараховані на навчання за результатами співбесіди чи в межах квоти-1 або квоти-3, мають право брати участь у конкурсі на загальних засадах відповідно до конкурсного бала.

6. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України, за винятками. Здобуття вищої освіти зазначеними категоріями осіб за кошти державного бюджету здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

7. Прийом на навчання за державним замовленням за рахунок державного бюджету здійснюється на спеціальності та форми навчання, за якими воно сформовано Кабінетом Міністрів України. Міністерство освіти і науки України, державні замовники визначають з окремих спеціальностей переліки спеціалізацій, за якими здійснюються формування та розміщення державного замовлення, відповідно до переліку наказів Міністерства освіти і науки України, якими визначаються спеціалізації окремих спеціальностей, за якими здійснюються формування та розміщення державного замовлення (додаток 2).

Прийом на навчання за державним замовленням за рахунок місцевих бюджетів (відповідно до підпункту «в» пункту 2 частини першої статті 90 Бюджетного кодексу України) та за регіональним замовленням здійснюється на спеціальності (спеціалізації) та форми навчання, за якими воно надано державним або регіональним замовником у розрізі вищих навчальних закладів та форм навчання.

Прийом на навчання за державним та регіональним замовленням для здобуття ступеня магістра у відокремлених структурних підрозділах вищих навчальних закладів та структурних підрозділах вищих навчальних закладів, які знаходяться в іншому населеному пункті, аніж місцезнаходження вищого навчального закладу, не проводиться.

8. Обсяг прийому за державним або регіональним замовленням за спеціальностями (спеціалізаціями) галузі знань 01 «Освіта» визначається державними (регіональними) замовниками у розрізі вищих навчальних закладів та форм навчання. Вищі навчальні заклади можуть поділити наданий їм загальний обсяг державного замовлення за спеціалізацією 014.02 «Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)» та спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» між закритими конкурсними пропозиціями, які вони створюють самостійно. Інші спеціальності та спеціалізації спеціальностей 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань 01 «Освіта» утворюють окремі закриті конкурсні пропозиції.

Обсяг прийому за державним та регіональним замовленням за спеціальностями 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», 022 «Дизайн», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», 024 «Хореографія», 025 «Музичне мистецтво», 026 «Сценічне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» визначається державними (регіональними) замовниками у розрізі вищих навчальних закладів та форм навчання. Кожен вищий навчальний заклад може поділити наданий йому загальний обсяг державного замовлення за цими спеціальностями між закритими конкурсними пропозиціями, які вони створюють самостійно.

Обсяг прийому за державним та регіональним замовленням за спеціальностями 035 «Філологія», 275 «Транспортні технології (за видами)» визначається державними (регіональними) замовниками у розрізі спеціалізацій та форм навчання.

Обсяг прийому за державним замовленням у переміщених вищих навчальних закладах, а також вищих навчальних закладах, які працюють на території Донецької та Луганської областей, за спеціальностями, визначеними додатком 6 до цих Умов, визначається державними замовниками у розрізі вищих навчальних закладів, спеціальностей (спеціалізацій) та форм навчання.

9. Обсяг прийому за державним замовленням за рахунок державного бюджету на основі повної загальної середньої освіти за спеціальностями, крім перелічених у пункті 8 цього розділу, визначається загалом для всіх виконавців державного замовлення, що є у сфері управління державного замовника, в розрізі форм навчання.

Максимальний обсяг державного замовлення вищого навчального закладу на основі повної загальної середньої освіти за кожною спеціальністю (спеціалізаціями спеціальностей 035 «Філологія», 275 «Транспортні технології (за видами)») визначається вищим навчальним закладом і не може перевищувати:

110% максимального (загального) обсягу державного замовлення 2016 року, якщо на нього було надано рекомендації до зарахування в повному обсязі станом на перший день їх оголошення, або на три місяці більше, якщо максимальний обсяг державного замовлення в 2016 році складав менше 30 місць;

100% максимального (загального) обсягу державного замовлення 2016 року в інших випадках;

10 осіб, якщо відповідно до третього, четвертого абзаців цього пункту визначається менша величина, або якщо державне замовлення в 2016 році складало не більше 8 осіб або не надавалось взагалі (крім заочної форми навчання, а також коледжів і технікумів за денною та заочною формами навчання).

Вищі навчальні заклади можуть самостійно утворювати в межах кожної спеціальності (спеціалізації спеціальностей 035 «Філологія», 275 «Транспортні технології (за видами)») та форми навчання відкриті конкурсні пропозиції з поділом максимального обсягу державного замовлення між ними.

У разі якщо конкурсна пропозиція поєднує декілька спеціалізацій, освітніх програм, нозологій, мов тощо, то в Правилах прийому зазначаються строки (не раніше завершення першого курсу року навчання) та порядок розподілу студентів між ними.

Мінімальні обсяги державного замовлення для відкритих конкурсних пропозицій можуть визначатись вищими навчальними закладами в обсязі не менше двох осіб. В інших випадках мінімальний обсяг державного замовлення для відкритої конкурсної пропозиції вважається рівним одній особі.

Максимальні та мінімальні обсяги державного замовлення оголошуються та вносяться до Єдиної бази в тижневий строк після погодження з державним замовником.

10. Обсяг прийому за кошти фізичних або юридичних осіб на відкриті та закриті конкурсні пропозиції визначається вищим навчальним закладом у межах різниці між ліцензованим обсягом з урахуванням його поділу за формами навчання та максимальним (загальним) обсягом державного або

регіонального замовлення. Цей обсяг може корегуватись з урахуванням фактичного виконання державного замовлення.

11. Обсяг прийому на небюджетну конкурсну пропозицію визначається вищим навчальним закладом у межах ліцензованого обсягу з урахуванням його поділу за формами навчання.

12. Квоти-1 встановлюються вищим навчальним закладом у межах десяти відсотків (але не менше одного місця) та тридцяти відсотків (у вищих навчальних закладах (структурних підрозділах вищих навчальних закладів), які функціонують на території Донецької та Луганської областей, і переміщених вищих навчальних закладах) максимального (загального) обсягу державного або регіонального замовлення за відкритими та закритими конкурсними пропозиціями і оголошуються одночасно з оголошенням максимального (загального) обсягу державного замовлення.

13. Квоти-2 встановлюються Міністерством освіти і науки України в уповноважених вищих навчальних закладах у межах двадцяти відсотків (але не менше одного місця) максимального (загального) обсягу державного замовлення за відкритими та закритими конкурсними пропозиціями і оголошуються одночасно з оголошенням максимального (загального) обсягу державного замовлення.

14. Квота-3 встановлюється вищим навчальним закладом за погодженням з державним або регіональним замовником для закритих конкурсних пропозицій у межах п'ятдесяти відсотків загального обсягу державного або регіонального замовлення, доведеного цьому вищому навчальному закладу.

V. Строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти за денною формою навчання:

реєстрація електронних кабінетів вступників, завантаження додатків до документів про повну загальну середню освіту починається 29 червня та закінчується о 18 год. 00 хв. 25 липня;

медичні огляди та інші доконкурсні процедури, якщо це викликано установленими законодавством особливими умовами конкурсного відбору за відповідними конкурсними пропозиціями, проводяться до 11 липня;

прийом заяв та документів, передбачених розділом V цих Умов, починається 12 липня, крім військових вищих навчальних закладів (військових

підрозділів вищих навчальних закладів), закінчується о 18 год. 00 хв. 20 липня для осіб, які вступають на основі співбесіди, вступних іспитів або творчих конкурсів; о 18 год. 00 хв. 26 липня для осіб, які вступають тільки на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання;

творчі конкурси – у кілька сесій з 17 до 26 липня включно;

вступні іспити – з 21 до 26 липня включно;

співбесіди – з 21 до 23 липня включно.

Строки та терміни прийому заяв, проведення творчих конкурсів, співбесід, вступних іспитів, оприлюднення рейтингових списків з повідомленням про отримання чи неотримання вступниками права здобувати вищу освіту за державним замовленням, виконання вимог до зарахування на місця державного замовлення, зарахування вступників на місця державного замовлення та їх виключення з конкурсу на інші місця державного замовлення для осіб, які вступають на навчання для підготовки військових фахівців з вищою освітою, визначаються Правилами прийому. Вищі військові навчальні заклади (вищі навчальні заклади із специфічними умовами навчання) та військові підрозділи вищих навчальних закладів забезпечують виключення зарахованих на місця державного замовлення вступників з конкурсу на інші місця державного замовлення не пізніше 23 липня;

оприлюднення списків осіб, рекомендованих до зарахування за результатами співбесіди та за квотами-2, з повідомленням про отримання чи неотримання ними права здобувати вищу освіту за державним або регіональним замовленням здійснюється не пізніше 12.00 години 24 липня. Вступники, які отримали рекомендації, повинні виконати вимоги до зарахування на місця державного замовлення до 18.00 години 25 липня, а також подати письмову заяву про виключення з конкурсу на інші місця державного замовлення. Зарахування цієї категорії вступників за державним замовленням відбувається не пізніше 12.00 години 26 липня. Зараховані особи впродовж 26 липня виключаються з конкурсу на інші місця державного замовлення;

формування рейтингового списку вступників, які вступають на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання, творчих конкурсів та вступних іспитів (у тому числі за квотами-1 та квотами-3), із зазначенням рекомендованих до зарахування формується на основі конкурсного бала за кожною конкурсною пропозицією згідно з виставленими вступниками пріоритетностями з повідомленням про отримання чи неотримання ними права здобувати вищу освіту за державним або регіональним замовленням та оприлюднюється не пізніше 12.00 години 01 серпня.

Вступники, які отримали рекомендації, мають виконати вимоги до зарахування на місця державного або регіонального замовлення до 12.00 години 05 серпня;

зарахування вступників за державним або регіональним замовленням проводиться не пізніше 12.00 години 07 серпня, за рахунок цільових пільгових державних кредитів, за кошти фізичних та юридичних осіб – не пізніше 30 вересня;

переведення на вакантні місця державного, регіонального замовлення за рахунок цільових пільгових державних кредитів осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб на основі повної загальної середньої освіти (відповідно до цих Умов прийому), – не пізніше 18 серпня.

2. Для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти за іншими (крім денної) формами навчання:

строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання за державним та регіональним замовленням, та за рахунок цільових пільгових державних кредитів визначаються пунктом 1 цього розділу;

строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб визначаються Правилами прийому, при цьому прийом документів починається не раніше 12 липня, тривалість прийому документів становить не більше 30 днів, зарахування проводиться не пізніше ніж через 15 днів після завершення прийому заяв та документів, протягом яких проводиться конкурсний відбір.

3. Для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за денною формою навчання строки прийому заяв та документів закінчуються о 18.00 годині 24 липня. Фахові вступні випробування проводяться з 25 липня до 31 липня.

4. Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання визначаються Правилами прийому, при цьому прийом документів закінчується не раніше 24 липня, а зарахування на навчання за державним замовленням – не пізніше 15 вересня.

5. Для всіх інших категорій вступників строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання визначаються Правилами прийому, при цьому зарахування на навчання за державним замовленням

закінчується не пізніше 15 вересня, крім випадків, передбачених розділом XIII цих Умов.

VI. Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі до вищих навчальних закладів

1. Вступники на основі повної загальної середньої освіти за денною та заочною формами навчання, крім осіб, які мають спеціальні умови на участь у конкурсному відборі при вступі для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, передбачені пунктом 3 розділу II цих Умов, або право на зарахування за квотами-1, квотами-2, передбачене пунктом 5 розділу III цих Умов, або мають розбіжності в прізвищі, імені, по батькові, даті народження, статі або громадянстві вступника в документі, що посвідчує особу, в документі про повну загальну середню освіту та у сертифікаті зовнішнього незалежного оцінювання, з 12 до 26 липня включно подають заяви тільки в електронній формі.

Вступники на основі повної загальної середньої освіти, що мають спеціальні умови щодо участі в конкурсному відборі при вступі на здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, передбачені пунктом 4 розділу II цих Умов, або право на зарахування за квотами-1, квотами-2, передбачене пунктом 5 розділу III цих Умов, і бажають скористатися цими правами, подають заяви в паперовій формі.

Усі інші категорії вступників подають заяви тільки в паперовій формі.

Вступники можуть подати до дев'яти заяв на місця державного та регіонального замовлення в закритих та відкритих конкурсних пропозиціях не більше ніж з чотирьох спеціальностей. Подання заяв на конкурсні пропозиції для участі в конкурсі на місця за кошти фізичних або юридичних осіб не обмежується.

2. Заява в електронній формі подається вступником шляхом заповнення електронної форми в режимі он-лайн та розглядається приймальною комісією вищого навчального закладу згідно з Порядком подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до вищих навчальних закладів України в 2017 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 13 жовтня 2016 року № 1236, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України _____ 2016 року за № _____.

Вищі навчальні заклади створюють консультаційні центри при приймальних комісіях для надання допомоги вступникам при поданні заяв в електронній формі.

3. Заява в паперовій формі подається вступником особисто до приймальної комісії вищого навчального закладу. Факт подання кожної заяви в паперовому вигляді реєструється уповноваженою особою приймальної комісії в Єдиній базі в день прийняття заяви.

4. У заяві вступники вказують конкурсну пропозицію із зазначенням спеціальності (напрямку підготовки, спеціалізації, освітньої програми, нозології, мови) та форми навчання.

Під час подання заяв на відкриті та закриті конкурсні пропозиції вступники обов'язково зазначають один з таких варіантів:

«претендую на участь в конкурсі на місця державного та регіонального замовлення і на участь в конкурсі на місця за кошти фізичних та юридичних осіб у випадку неотримання рекомендації за цією конкурсною пропозицією за державним або регіональним замовленням»;

«претендую на участь в конкурсі виключно на місця державного та регіонального замовлення»;

«претендую на участь в конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та юридичних осіб».

Під час подання заяв на небюджетну конкурсну пропозицію вступники претендують на участь в конкурсі виключно за кошти фізичних та юридичних осіб.

Вступник під час подання заяви про участь у конкурсному відборі на основі повної загальної середньої освіти (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань), що претендує на місця державного або регіонального замовлення за денною або заочною формою навчання, для здобуття ступеня бакалавра зазначає у кожній заяві пріоритетність цієї заяви відносно інших поданих ним заяв; при цьому показник пріоритетності 1 (один) означає найвищу пріоритетність.

Зазначена вступником пріоритетність заяв не може бути змінена.

Для участі у конкурсі для вступу за різними формами навчання вступники подають окремі заяви.

5. Під час подання заяви в паперовій формі вступник пред'являє особисто оригінали:

документа, що посвідчує особу;

військового квитка або посвідчення про приписку – для військовозобов'язаних;

документа державного зразка (оригінал) про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;

сертифіката (сертифікатів) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);

документів, які підтверджують право вступника на участь у конкурсі за результатами вступних іспитів на основі повної загальної середньої освіти, зарахування за співбесідою, зарахування за квотами-1, квотами-2 або квотами-3 (за наявності).

Вступники, які проживають на тимчасово окупованій території України або переселилися з неї після 01 січня 2017 року, а також вступники, які проживають на територіях, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, або переселилися з неї після 01 січня 2017 року, подають документи з урахуванням особливостей, передбачених відповідно до вимог абзаців тринадцятого, чотирнадцятого пункту 3 розділу II цих Умов.

У разі відсутності з об'єктивних причин документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень може подаватись довідка державного підприємства «Інфоресурс» про його здобуття, у тому числі без подання додатка документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень.

6. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

копію документа, що посвідчує особу;

копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і копію додатка до нього;

копію сертифіката (сертифікатів) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);

чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см.

У заяві в паперовій формі передбачається згода вступника на обробку персональних даних.

Вищі навчальні заклади у своїх Правилах прийому встановлюють перелік документів (в тому числі додаткових), необхідних для вступу, якщо це викликано особливостями вступу на певну спеціальність чи конкурсну пропозицію.

Вступники, які проходять творчі конкурси, допускаються до участі в них за наявності оригіналу документа, що посвідчує особу, та сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання.

Інші копії документів подаються вступником, якщо це викликано особливими умовами вступу на відповідні конкурсні пропозиції, установлені законодавством, у строки, визначені для прийому документів.

У правилах прийому до аспірантури (ад'юнктури) та докторантури вищі навчальні заклади (наукові установи) можуть встановити додатковий перелік документів, обов'язкових для допуску до вступних випробувань.

Оригінали документів при участі в конкурсі подаються вступником лише один раз (виконання вимог до зарахування).

7. Копії документів, що засвідчують спеціальні умови особи на участь у конкурсному відборі при вступі для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, передбачені пунктом 3 розділу II цих Умов, або право на зарахування за квотами-1, квотами-2, передбачене пунктом 5 розділу III цих Умов, подаються вступником особисто при подачі документів у паперовій формі у визначені цими Умовами або відповідно до них терміни. Не подані своєчасно документи, що засвідчують спеціальні умови особи на участь у конкурсному відборі при вступі для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, не дають права на отримання таких спеціальних прав.

8. Копії документів, що засвідчують спеціальні умови особи на здобуття вищої освіти за державним замовленням та за рахунок цільових пільгових державних кредитів, передбачені абзацами п'ятим-дванадцятим пункту 5 розділу III цих Умов, подаються вступником особисто одночасно з виконанням вимог для зарахування на місця державного замовлення, передбачених у пункті 1 розділу VIII цих Умов або при укладанні договору про надання освітніх послуг між вищим навчальним закладом та фізичною (юридичною) особою. Не подані своєчасно документи, що засвідчують спеціальні умови на здобуття вищої освіти за державним замовленням та за рахунок цільових пільгових державних кредитів, унеможливають реалізацію таких спеціальних прав.

9. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами прийнятною (відбірковою) комісією вищого навчального закладу, до якого вони подаються. Копії документа, що посвідчує особу, військового квитка (посвідчення про

приписку) не підлягають засвідченню. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

10. Приймальна комісія здійснює перевірку підстав для отримання спеціальних прав щодо участі в конкурсному відборі при вступі на здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти та спеціальних прав на здобуття вищої освіти за державним замовленням і за рахунок цільових пільгових державних кредитів.

Приймальна комісія здійснює перевірку середнього бала документа про освіту, поданого в паперовій формі (обчислює в разі відсутності), затверджує його своїм рішенням і вносить інформацію про середній бал документа про освіту до Єдиної бази. У разі подання вступником заяви в електронній формі приймальна комісія здійснює перевірку середнього бала документа про освіту на підставі його сканованої копії (фотокопії).

11. Приймальна комісія розглядає заяви та документи вступників і приймає рішення про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання до вищого навчального закладу протягом трьох робочих днів з дати реєстрації заяви в Єдиній базі або отримання результатів вступних випробувань, але не пізніше наступного дня після завершення прийому документів. Оприлюднення поточних рейтингових списків вступників здійснюється на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу на підставі даних, внесених до Єдиної бази.

12. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідної освітньої програми (напряму підготовки, спеціальності), а також факт наявності/відсутності підстав для участі у конкурсі за результатами вступних іспитів на основі повної загальної середньої освіти, зарахування за співбесідою, зарахування за квотою-1, квотою-2 або квотою-3 фіксуються в заяві вступника і підтверджуються його особистим підписом при поданні заяви у паперовій формі.

13. Заява, зареєстрована в Єдиній базі, може бути скасована вищим навчальним закладом на підставі рішення приймальної комісії до дати закінчення прийому документів на навчання за умови допущення технічної помилки під час внесення відповідних даних до Єдиної бази, що підтверджується актом про допущену технічну помилку, сформованим в Єдиній базі. Скасована заява вважається неподаною, а факт такого подання анулюється в Єдиній базі. Приймальна комісія повідомляє вступникові про своє рішення в день його прийняття, після чого вступник може подати нову заяву з такою самою пріоритетністю.

Виправлення технічних помилок відбувається до дати включення вступника до списків рекомендованих до зарахування на навчання.

Вступник має право до дати закінчення подання електронних заяв скасувати у власному електронному кабінеті подану ним раніше заяву, зареєстровану та допущену до конкурсу у вищих навчальних закладах, без права подання нової заяви з такою ж пріоритетністю.

14. При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти (далі – Документ), обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності Документа, що здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 травня 2015 року за № 614/27059.

15. При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про вищу духовну освіту, виданий вищим духовним навчальним закладом до 06 вересня 2014 року, обов'язковим є подання Свідоцтва про державне визнання документа про вищу духовну освіту або рішення вченої ради цього вищого навчального закладу (цієї наукової установи) щодо визнання зазначених документів відповідно до Порядку державного визнання документів про вищу духовну освіту, наукові ступені та вчені звання, виданих вищими духовними навчальними закладами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 652.

VII. Організація та проведення конкурсного відбору

1. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань), зараховуються бали сертифіката(ів) зовнішнього незалежного оцінювання (результати вступних іспитів, творчих конкурсів) з української мови та літератури (перший предмет), математики, історії України або біології за вибором вищого навчального закладу (другий предмет), загальноосвітнього предмета, з якого проводиться зовнішнє незалежне оцінювання (вищий навчальний заклад може передбачити право вступника на вибір з двох предметів), або творчого конкурсу (третій предмет).

Особи, не атестовані з української мови, подають сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання з мови, оцінки з якої виставлені в документі про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, або складають вступний іспит з урахуванням наявності відповідних педагогічних і науково-педагогічних працівників, які є членами предметних (атестаційних) комісій.

Для конкурсних пропозицій спеціальностей (спеціалізацій) галузі «Освіта», які передбачають підготовку фахівців для шкіл з навчанням болгарською, кримськотатарською, молдовською, новогрецькою, польською, російською,

румунською, словацькою, угорською мовами або вивченням цих мов, вищий навчальний заклад може до переліку предметів на вибір (третій предмет) додавати вступний іспит з відповідної мови.

2. Для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра (ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра, зараховуються:

результати вступного іспиту з іноземної мови, інших фахових випробувань;

для вступу за спеціальністю 081 «Право» – бали єдиного фахового вступного випробування з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання, що має такі складові:

тест з права;

тест загальної навчальної правничої компетентності;

тест з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська мова).

Порядок вступу на навчання та проведення єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 «Право» з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання здійснюється відповідно до законодавства.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

3. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, зараховуються бали вступних іспитів з спеціальності та іноземної мови, а також результати інших форм вступних випробувань (іспитів, співбесід, презентацій дослідницьких пропозицій чи досягнень), якщо вони передбачені Правилами прийому.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing

System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

Відповідно до Правил прийому (наукової установи) особам, які вступають до аспірантури (ад'юнктури) з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

4. Інші вступні випробування та показники конкурсного відбору визначаються Правилами прийому (крім вступу на основі повної загальної середньої освіти).

5. Конкурсний бал розраховується:

для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти за формулою

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = K1 \cdot П1 + K2 \cdot П2 + K3 \cdot П3 + K4 \cdot A + K5 \cdot ОУ,$$

де П1, П2 – оцінки зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів з першого та другого предметів; П3 – оцінка зовнішнього незалежного оцінювання, вступного іспиту або творчого конкурсу з третього предмета; А – середній бал документа про повну загальну середню освіту, переведений в шкалу від 100 до 200 балів відповідно до таблиці переведення середнього бала документа про повну загальну середню освіту, обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 (додаток 3), ОУ – бал за успішне закінчення підготовчих курсів вищого навчального закладу для вступу до нього за шкалою від 100 до 200 балів при вступі на спеціальності (спеціалізації), зазначені в переліку спеціальностей (додаток 4).

Невід'ємні вагові коефіцієнти K1, K2, K3, K4, K5 встановлюються вищим навчальним закладом з точністю до 0,01: K1, K2, K3 встановлюються на рівні не менше 0,2 кожний; у разі проведення творчого конкурсу K3 не повинен перевищувати 0,25 (0,5 – для спеціальностей галузі знань 02 «Культура і мистецтво» та спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»); K4 не може перевищувати 0,1; K5 не може перевищувати 0,05. Сума коефіцієнтів K1, K2, K3, K4, K5 для кожної конкурсної пропозиції має дорівнювати 1.

Оцінки з документа про повну загальну середню освіту, які виставлені за 5-бальною шкалою, враховуються таким чином: «3» відповідає «6», «4» відповідає «9», «5» відповідає «12». У разі відсутності з об'єктивних причин

додатка до документа про повну загальну середню освіту його середній бал в 12-бальній шкалі вважається таким, що дорівнює 2.

Особам, які є членами збірних команд України, які брали участь у міжнародних олімпіадах, перелік яких визначений Міністерством освіти і науки України, чемпіонам і призерам Олімпійських, Параолімпійських і Дефлімпійських ігор зараховуються оцінки по 200 балів з двох вступних випробувань за вибором вступника.

Призерам (особам, нагородженим дипломами I-III ступенів) IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад 2017 року з базових предметів, призерам III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України 2017 року останній доданок встановлюється рівним 10, а якщо КБ вступника при цьому перевищує 200, то він встановлюється таким, що дорівнює 200.

Учасникам Всеукраїнської олімпіади вищого навчального закладу для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти з спеціальностей, визначених Переліком спеціальностей (додаток 4), можуть нараховуватись додаткові бали до сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання з одного предмета при розрахунку конкурсного бала в цьому навчальному закладі в обсязі від 1 до 20 балів, але не вище 200 балів за предмет.

Остаточний конкурсний бал балансується на регіональний (РК), галузевий (ГК), сільський (СК) та першочерговий (ПЧК) коефіцієнти шляхом його множення на їх добуток, причому:

РК дорівнює 1,00 для конкурсних пропозицій вищих навчальних закладів (відокремлених структурних підрозділів вищих навчальних закладів, структурних підрозділів вищих навчальних закладів, які знаходяться в іншому населеному пункті, ніж місцезнаходження вищого навчального закладу) у місті Києві, 1,01 – у містах Дніпро, Львів, Одеса та Харків, 1,03 – Донецької та Луганської областей, переміщених вищих навчальних закладів, 1,02 – в інших випадках;

ГК дорівнює 1,03 для поданих заяв з пріоритетностями 1 на спеціальності (спеціалізації), які передбачені в додатку 6 цих Умов, та 1,00 в інших випадках;

СК дорівнює 1,02 для осіб, зареєстрованих у сільських населених пунктах, які здобули повну загальну середню освіту у навчальних закладах, що знаходяться на території населених пунктів сільської місцевості, у рік вступу, та 1,00 в інших випадках;

ПЧК дорівнює 1,10 для осіб, які мають право на першочергове зарахування до вищих медичних і педагогічних навчальних закладів, та 1,00 в інших випадках.

Якщо після балансування конкурсний бал перевищує 200, то він встановлюється таким, що дорівнює 200.

В інших випадках конкурсний бал розраховується як сума балів за вступні випробування та інші показники конкурсного відбору відповідно до Правил прийому з урахуванням права на першочергове зарахування до вищих медичних і педагогічних навчальних закладів.

У разі відсутності з об'єктивних причин додатка до документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний рівень) його середній бал в 200-бальній шкалі вважається таким, що відповідає мініальному можливому значенню.

При різній кількості складових в конкурсному балі повинен дотримуватись принцип рівності прав вступників.

6. Вищий навчальний заклад самостійно визначає мінімальне значення кількості балів з вступних випробувань, з якими вступник допускається до участі у конкурсі.

7. Результати вступних іспитів та творчих конкурсів для вступників на основі повної загальної середньої освіти оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Оцінка за творчий конкурс обчислюється як середнє арифметичне отриманих балів за кожну сесію конкурсу, яких не може бути більше трьох. Вступники, які отримали оцінку нижче мінімально встановленого прийнятною комісією бала на одній з них, не допускаються до участі у наступній сесії творчого конкурсу та конкурсному відборі на навчання.

8. Програми співбесід затверджуються головами приймальних комісій вищих навчальних закладів не пізніше ніж за три місяці до початку прийому документів.

Вступні іспити для вступників на основі повної загальної середньої освіти проводяться за програмами зовнішнього незалежного оцінювання осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти.

Програми творчих конкурсів розробляються і затверджуються головами приймальних комісій вищих навчальних закладів не пізніше ніж за три місяці

до початку прийому документів. Не допускається введення до творчих конкурсів завдань, що виходять за межі зазначених програм.

Програми співбесід, вступних іспитів, фахових випробувань та творчих конкурсів обов'язково оприлюднюються на веб-сайтах вищих навчальних закладів. У програмах повинні міститися критерії оцінювання підготовленості вступників.

9. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

10. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені вищим навчальним закладом, розглядає апеляційна комісія цього вищого навчального закладу, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом його керівника.

11. Відомості щодо результатів вступних випробувань вносяться до Єдиної бази.

12. Рішенням приймальної комісії результати вступного іспиту з конкурсного предмета щодо вступу на певну конкурсну пропозицію можуть бути зараховані для участі в конкурсному відборі на іншу конкурсну пропозицію в цьому вищому навчальному закладі.

13. У разі зміни балів з конкурсних предметів сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання за результатами апеляцій приймальної комісії, після відповідного повідомлення Єдиної бази, вносять відповідні зміни в документацію, перераховують конкурсний бал.

14. Інформацію про призерів (осіб, нагороджених дипломами I-III ступенів) IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових предметів та III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України приймальні комісії отримують з Єдиної бази.

VIII. Рейтингові списки вступників та рекомендації до зарахування

1. Рейтинговий список вступників формується за категоріями в такій послідовності:

вступники, які мають право на зарахування за результатами співбесіди (тільки на основі повної загальної середньої освіти);

вступники, які мають право на зарахування за квотами (тільки на основі повної загальної середньої освіти);

вступники, які мають право на зарахування на загальних умовах.

2. Вступники, які мають право на зарахування за результатами співбесіди, впорядковуються за алфавітом.

У межах інших зазначених в пункті 1 цього розділу категорій рейтинговий список вступників впорядковується:

за конкурсним балом від більшого до меншого;

за пріоритетністю заяви від 1 до 9;

за середнім балом додатка до документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень від більшого до меншого.

Якщо встановлені в третьому – п'ятому абзацах цього пункту додаткові правила не дозволяють визначити послідовність вступників у рейтинговому списку, то приймальна комісія ухвалює відповідне рішення самостійно на підставі аналізу поданих вступниками документів та вносить його до Єдиної бази.

3. У рейтинговому списку вступників зазначаються:

прізвище, ім'я та по батькові вступника;

конкурсний бал вступника (крім зарахованих за співбесідою);

пріоритетність заяви, зазначена вступником (тільки на основі повної загальної середньої освіти);

ознака підстав для зарахування за результатами співбесіди, вступних іспитів, квоти-1, квоти-2 або квоти-3 (тільки на основі повної загальної середньої освіти).

4. Рейтингові списки формуються приймальною комісією з Єдиної бази та оприлюднюються у повному обсязі на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу.

5. Списки вступників, рекомендованих до зарахування за державним або регіональним замовленням за кожною конкурсною пропозицією, отримуються приймальною комісією за даними Єдиної бази, перевіряються відповідно до матеріалів для розробки технічного завдання до алгоритму адресного

розміщення державного та регіонального замовлення в 2017 році (додаток 5) та затверджуються рішенням приймальної комісії, оприлюднюються шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальних комісій та офіційному веб-сайті вищого навчального закладу відповідно до строків, визначених у розділі IV цих Умов.

У списку вступників, рекомендованих до зарахування, зазначаються такі самі дані, що і в рейтинговому списку вступників відповідно до пункту 3 цього розділу.

6. Адресне розміщення державного замовлення для прийому вступників на здобуття вищої освіти ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти (денної та заочної форм) формується в Єдиній базі на основі конкурсних балів та пріоритетності з урахуванням загальних, максимальних та мінімальних обсягів державного замовлення. Вступник може бути рекомендований до зарахування за найвищою пріоритетністю з числа зазначених ним під час подання заяв, за якою вступник потрапляє у число тих, хто може бути рекомендований до зарахування на місця, що фінансуються за державним замовленням, відповідно до його конкурсного бала. Технічне завдання для реалізації адресного розміщення державного замовлення формується відповідно до матеріалів для розробки технічного завдання до алгоритму адресного розміщення державного та регіонального замовлення в 2017 році (додаток 5).

У разі якщо внаслідок адресного розміщення державного замовлення мінімальний обсяг державного замовлення не досягається за відкритою конкурсною пропозицією, то вона анулюється.

7. Списки рекомендованих до зарахування оновлюються після виконання/невиконання вступниками на ступінь бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, на ступінь магістра на основі здобутого ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), на ступінь доктора філософії вимог для зарахування на навчання відповідно до розділу IX цих Умов.

8. Офіційним повідомленням про надання рекомендацій до зарахування вважається оприлюднення відповідного рішення на стендах приймальних комісій вищих навчальних закладів.

Рішення приймальної комісії про рекомендування до зарахування також розміщується на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, а також відображається у кабінеті вступника в Єдиній базі.

Рекомендованим до зарахування вступникам можуть надсилатись повідомлення засобами електронного та мобільного зв'язку відповідно до Правил прийому.

ІХ. Реалізація права вступників на обрання місця навчання

1. Особи, які подали заяви в паперовій або в електронній формі та беруть участь у конкурсному відборі на місця державного та регіонального замовлення, після прийняття приймальною комісією рішення про рекомендування до зарахування відповідно до строку, визначеного в розділі ІV цих Умов або відповідно до нього, зобов'язані виконати вимоги для зарахування на місця державного та регіонального замовлення: подати особисто оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, військового квитка або приписного свідоцтва (для військовозобов'язаних), крім передбачених законодавством випадків, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та/або інших документів, передбачених цими Умовами та Правилами прийому, до приймальної (відбіркової) комісії вищого навчального закладу. Подані оригінали документів зберігаються у вищому навчальному закладі протягом усього періоду навчання. Особи, які подали заяви в електронній формі, крім того, зобов'язані підписати власну заяву, роздруковану приймальною комісією.

2. Особи, які в установлені строки, визначені у розділі ІV цих Умов або відповідно до нього, не виконали вимог для зарахування на місця державного або регіонального замовлення, втрачають право в поточному році на зарахування на навчання за державним та регіональним замовленням, крім випадків, визначених у розділах Х та ХІ цих Умов.

3. Порядок реалізації права вступників на обрання місця навчання за кошти фізичних, юридичних осіб визначається Правилами прийому.

Х. Коригування списку рекомендованих до зарахування

1. Приймальна комісія анулює раніше надані рекомендації вступникам, які не виконали вимог для зарахування на місця державного замовлення, передбачених у пункті 1 розділу VIII цих Умов.

2. Рішення щодо участі вступника у конкурсі на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб з числа тих, яким було анульовано або не надано рекомендацію до зарахування на навчання за державним замовленням, приймається за заявою вступника у довільній формі, що подається до приймальної комісії вищого навчального закладу та долучається до його особової справи.

3. Вступники, рекомендовані на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб, зобов'язані виконати вимоги для зарахування відповідно до пункту 1 розділу VIII цих Умов.

Договір про надання освітніх послуг між вищим навчальним закладом та фізичною (юридичною) особою укладається після видання наказу про зарахування. У разі якщо договір не буде укладено протягом двох тижнів з дати видання наказу про зарахування, наказ про зарахування цієї особи скасовується. Оплата навчання здійснюється згідно з договором, укладеним сторонами.

4. Порядок коригування списку рекомендованих до зарахування на місця за кошти фізичних або юридичних осіб визначається Правилами прийому.

5. При одночасному навчанні за кількома спеціальностями (напрямами підготовки, спеціалізаціями, освітніми програмами) та формами навчання, крім двох денних, одна з яких за державним замовленням або за рахунок цільових пільгових державних кредитів, оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, додатка до нього державного зразка, а також оригінали сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання зберігаються у вищому навчальному закладі за місцем навчання за державним замовленням або за рахунок цільових пільгових державних кредитів протягом усього строку навчання.

При одночасному навчанні за кількома спеціальностями (напрямами підготовки, спеціалізаціями, освітніми програмами) та формами навчання, крім двох денних, за кошти фізичних та юридичних осіб оригінали вищезазначених документів зберігаються в одному з вищих навчальних закладів на вибір студента протягом усього терміну навчання. Довідка про зберігання оригіналів документів видається на вимогу студента вищим навчальним закладом, у якому вони зберігаються.

XI. Переведення на вакантні місця державного замовлення осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних, юридичних осіб на основі повної загальної середньої освіти

1. Вищий навчальний заклад самостійно надає рекомендації для адресного розміщення державного замовлення вступникам на основі повної загальної середньої освіти в межах форми навчання та місць, на які були надані рекомендації до зарахування до цього навчального закладу за відповідною спеціальністю в порядку, передбаченому пунктом 5 розділу VII цих Умов, і надалі анульовані згідно з пунктом 1 розділу IX цих Умов.

2. Правом переведення на вакантні місця державного замовлення користуються особи, які не отримували рекомендації до зарахування на місця

державного замовлення в порядку, передбаченому пунктом 5 розділу VII цих Умов.

3. Переведення на вакантні місця державного замовлення осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб на основі повної загальної середньої освіти, здійснюється в такій послідовності:

особи, які мають спеціальні умови на здобуття вищої освіти за державним замовленням та за рахунок цільових пільгових державних кредитів, передбачені абзацами п'ятим-сьомим пункту 5 розділу IV цих Умов, незалежно від конкурсного бала;

особи, які мають спеціальні умови на здобуття вищої освіти за державним замовленням та за рахунок цільових пільгових державних кредитів, передбачені абзацами другим, третім, восьмим-десятим пункту 5 розділу III цих Умов, в разі, якщо отриманий ними конкурсний бал менший від мінімального, який дозволив отримати рекомендацію до зарахування на місця державного замовлення за цією конкурсною пропозицією за загальним конкурсом в порядку, передбаченому пунктом 5 розділу VII цих Умов, не більше ніж на 10 балів (на 20 балів для спеціальностей, визначених у Переліку спеціальностей (додаток 4));

особи, які мають спеціальні умови на здобуття вищої освіти за державним замовленням та за рахунок цільових пільгових державних кредитів, передбачені абзацами четвертим та одинадцятим пункту 5 розділу III цих Умов, у разі, якщо отриманий ними конкурсний бал менший від мінімального, який дозволив отримати рекомендацію до зарахування на місця державного замовлення за цією конкурсною пропозицією за загальним конкурсом в порядку, передбаченому пунктом 5 розділу VII цих Умов, не більше ніж на 10 балів (тільки для спеціальностей, визначених у Переліку спеціальностей (додаток 4));

особи, які не отримали право на місця за державним замовленням в порядку, передбаченому пунктом 5 розділу VII цих Умов (тільки для спеціальностей, зазначених у додатку 4).

Переведення на вакантні місця державного замовлення осіб, зазначених в абзацах другому – п'ятому цього пункту, проводиться при відсутності непереведених осіб попередньої категорії або в разі їх письмової відмови від переведення та в послідовності від вищого до нижчого місця в рейтинговому списку в межах кожної із зазначених категорій.

У разі відсутності достатньої кількості місць для переведення на вакантні місця державного замовлення осіб, зазначених в абзацах другому – п'ятому пункту 3 цього розділу, вищий навчальний заклад використовує для цього вакантні місця державного замовлення з інших спеціальностей цієї галузі, а при їх відсутності – інших галузей знань, цієї або іншої форми навчання (після

переведення на вакантні місця державного замовлення осіб, зазначених в абзацах другому-п'ятому цього пункту за відповідною спеціальністю та формою навчання), про що негайно ставить до відома відповідного державного замовника.

Невикористані після цього місця державного замовлення вважаються такими, що не розмішені в даному вищому навчальному закладі. Вищий навчальний заклад повідомляє державного замовника про їх кількість у розрізі спеціальностей (спеціалізацій) та форм навчання. У разі відсутності достатньої кількості місць для переведення на вакантні місця державного замовлення осіб, зазначених в абзаці третьому пункту 3 цього розділу, вищий навчальний заклад надсилає державному замовнику запит на виділення додаткових місць державного замовлення за рахунок повернутих. Рішення щодо використання цих місць приймає конкурсна комісія державного замовника.

ХІІ. Наказ про зарахування, додатковий конкурс, зарахування за рахунок цільового пільгового державного кредиту

1. Накази про зарахування на навчання видаються керівником вищого навчального закладу на підставі рішення приймальної комісії. Накази про зарахування на навчання з додатками до них формуються в Єдиній базі та оприлюднюються на інформаційному стенді приймальної комісії і офіційному веб-сайті вищого навчального закладу у вигляді списку зарахованих у строки, встановлені в розділі IV цих Умов або відповідно до нього.

2. Рішення приймальної комісії про зарахування вступника може бути скасоване приймальною комісією у разі виявлення порушень з боку вступника, передбачених пунктом 5 цього розділу.

Зараховані особи можуть бути вилучені з наказу про зарахування до вищого навчального закладу за власним бажанням, відраховані з вищого навчального закладу за власним бажанням, а таким особам повертаються документи, подані ними, не пізніше наступного дня після подання заяви про відрахування.

3. Особи, які без поважних причин не приступили до занять протягом 10 календарних днів від дня їх початку, відраховуються з вищого навчального закладу, про що видається відповідний наказ.

4. На звільнене(і) в порядку, передбаченому в пунктах 2, 3 цього розділу, місце(я), може проводитись додатковий конкурсний відбір з числа осіб, які брали участь у конкурсі на цю конкурсну пропозицію. У разі відсутності таких претендентів на звільнені місця дозволяється зараховувати осіб з конкурсних пропозицій цього вищого навчального закладу за умови збігу конкурсних

предметів шляхом перенесення заяви (за згодою особи) на іншу конкурсну пропозицію.

Додатковий конкурсний відбір проводиться до 15 вересня. При цьому накази про зарахування таких осіб формуються і подаються до Єдиної бази до 18.00 години 19 вересня.

5. Рішення щодо зарахування вступника з оплатою його навчання за рахунок цільового пільгового державного кредиту приймається за заявою вступника, що подається до приймальної комісії, на підставі результатів участі у конкурсі відповідно до вимог цих Умов.

Переважаючим правом на зарахування (переведення) на місця, що фінансуються за рахунок цільового пільгового державного кредиту, мають особи, яким надано спеціальні умови на здобуття вищої освіти за державним замовленням, та за рахунок цільових пільгових державних кредитів відповідно до абзацу дванадцятого пункту 5 розділу III цих Умов. Іншим категоріям вступників право на зарахування (переведення) на місця, що фінансуються за рахунок цільового пільгового державного кредиту, надається в разі відсутності осіб названої вище категорії або їх письмової відмови від таких місць.

ХІІІ. Особливості прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства до вищих навчальних закладів України

1. Прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства до вищих навчальних закладів здійснюється згідно із Законами України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», Указом Президента України від 03 червня 1994 року № 271 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними областями Республіки Білорусь і адміністративно-територіальними одиницями Республіки Молдова», постановами Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 року № 136 «Про навчання іноземних громадян в Україні», від 11 вересня 2013 року № 684 «Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства», наказом Міністерства освіти і науки України від 01 листопада 2013 року № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 грудня 2015 року № 1272).

2. Іноземці та особи без громадянства (далі – іноземці) можуть здобувати вищу освіту за кошти фізичних (юридичних) осіб, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана

Верховною Радою України, законодавством або угодами між вищими навчальними закладами про міжнародну академічну мобільність.

Прийом іноземців до вищих навчальних закладів на навчання за рахунок коштів державного бюджету здійснюється в межах квот для іноземців.

Квота для іноземців – визначена частина обсягу місць державного замовлення, яка використовується для прийому вступників з числа:

іноземців, які прибувають на навчання відповідно до міжнародних договорів України;

закордонних українців, статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця.

3. Іноземці, які прибувають в Україну з метою навчання, вступають до вищих навчальних закладів за акредитованими освітніми програмами (спеціальностями).

Зарахування вступників з числа іноземців на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб може здійснюватися вищими навчальними закладами:

1) двічі на рік, до і на початку академічних семестрів (але не пізніше 01 листопада і 01 березня відповідно), для здобуття ступенів бакалавра, магістра;

2) упродовж року для навчання в аспірантурі, ад'юнктурі, докторантурі.

Навчальний заклад обчислює бали/оцінки вступника на основі документа про попередній здобутий рівень освіти та встановлює мінімально необхідне для вступу значення кількості балів/оцінок із загальноосвітніх предметів, з яких проводиться вступне випробування.

Зарахування іноземців на навчання на відповідному рівні вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань з визначених предметів і мови навчання та на підставі академічних прав на продовження навчання, що надаються документом про здобутий рівень освіти в країні його походження, і врахування балів успішності, що дають право на продовження навчання на наступному рівні вищої освіти відповідно до законодавства країни, що видала документ про здобутий рівень освіти.

4. Усі категорії іноземців, які вступають на навчання, зараховуються до вищих навчальних закладів України на підставі наказів про зарахування, що формуються в Єдиній базі.

5. Вимоги вищого навчального закладу щодо відповідності вступників із числа іноземців, які прибули в Україну з метою навчання, умовам прийому на відповідні рівні вищої освіти, а також строки прийому заяв і документів, проведення вступних випробувань, творчих конкурсів та зарахування зазначаються у Правилах прийому та оприлюднюються на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу.

6. Іноземці, яким надаються державні стипендії за міжнародними договорами, загальнодержавними програмами, іншими міжнародними зобов'язаннями України, приймаються на навчання у межах установлених квот для іноземців на підставі направлень Міністерства освіти і науки України.

7. Іноземці, які прибувають в Україну для участі в програмах академічної мобільності або для здобуття вищої освіти за узгодженими між українським та іноземним вищими навчальними закладами освітніми програмами, приймаються на навчання з урахуванням відповідних договірних зобов'язань вищого навчального закладу.

8. Закордонні українці, які на законних підставах перебувають в Україні і статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця, при вступі до вищих навчальних закладів України користуються такими самими правами на здобуття освіти, що й громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією України, законами України чи міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Закордонні українці, статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця, можуть зараховуватись на навчання за державним замовленням у межах установлених квот для іноземців за співбесідою з предметів, передбачених Правилами прийому.

XIV. Забезпечення відкритості та прозорості при проведенні прийому до вищих навчальних закладів

1. На засіданні приймальної комісії мають право бути присутніми представники засобів масової інформації (не більше двох осіб від одного засобу масової інформації). Правилами прийому визначається порядок акредитації журналістів у приймальній комісії.

2. Громадські організації можуть звернутися до Міністерства освіти і науки України із заявою про надання їм права вести спостереження за роботою приймальних комісій. Громадські організації, яким таке право надано Міністерством освіти і науки України, можуть направляти на засідання приймальних комісій своїх спостерігачів. Приймальні комісії зобов'язані створити належні умови для присутності громадських спостерігачів на своїх

засіданнях, а також надати їм можливість ознайомлення до засідання з документами, що надаються членам приймальної комісії.

3. Вищий навчальний заклад зобов'язаний створити умови для ознайомлення вступників з ліцензією на здійснення освітньої діяльності, сертифікатами про акредитацію відповідної спеціальності (напрямку підготовки, освітньої програми). Правила прийому, відомості про ліцензований обсяг та обсяг прийому за державним замовленням за кожною конкурсною пропозицією (спеціальністю, освітньою програмою, напрямом підготовки) та ступенем, у тому числі про кількість місць, що виділені для вступу за квотами, оприлюднюються на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу не пізніше робочого дня, наступного після затвердження/погодження чи отримання відповідних відомостей.

4. Голова приймальної комісії оголошує про засідання комісії, як правило, не пізніше дня, що передує дню засідання, в особливих випадках – не пізніше ніж за три години до початку засідання. Оголошення разом із проектом порядку денного засідання оприлюднюється на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу.

5. Подання вступником недостовірних персональних даних, недостовірних відомостей про здобуту раніше освіту, про наявність права на зарахування за квотами, права на зарахування за співбесідою, про участь в учнівських олімпіадах та конкурсах-захистах Малої академії наук України, про проходження зовнішнього незалежного оцінювання є підставою для скасування наказу про його зарахування.

6. Інформування громадськості про ліцензований обсяг, обсяг місць, що фінансуються за державним замовленням, вартість навчання за спеціальностями (напрямами підготовки, спеціалізаціями, освітніми програмами), перебіг подання заяв щодо вступу, рекомендування до зарахування та зарахування до вищих навчальних закладів здійснюється інформаційними системами, в тому числі системою «Конкурс», на підставі даних Єдиної бази.

Директор департаменту вищої освіти

О. І. Шаров